

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. VIII. Sententia sancti Cypriani de iudicio Papæ in materia Fidei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

vilegio confirmandorum fratrum (alioquin enim evidenter sibi contradiceret Scriptor) sed munus illud reliquis Prælati modo illo singulari , & speciali competere negant.

C A P U T V I I I .

Sententia Sancti Cypriani de iudicio Papæ in materia Fidei.

1. **Q**ui iudicium summi Pontificis de fidei quæstionibus negant esse irreformabile , proferunt ex antiquis Patribus , & Doctoribus præcipuè sanctum Cyprianum , & sanctum Augustinum , quorum hac de re testimonium , sicut magni momenti , sic luculentum arbitrantur.

2. Equidem diffiteri non possumus Beatum Cyprianum , cum de baptisate ab hæreticis collato disceptaret adversus sanctum Stephanum , ejus iudicium non solum uti reformabile non suscepisse , sed etiam tanquam falsum , & Ecclesiasticæ consuetudini contrarium , rejecisse.

3. Sed primò docet nos sanctus Augustinus , Divi Cypriani doctrinam ad sacræ Scripturæ normam esse revocandam. *Nos enim* , inquit lib. 2. contra Cresconium Grammaticum cap. 31. *nullam Cypriano facimus injuriam , cum ejus quaslibet litteras à Canonica Divinarum Scripturarum autoritate distinguimus.* Et cap. 32. *Ego hujus epistola autoritate non teneor , quia litteras Cypriani non ut Canonicas habeo , sed eas ex Canonicis considero , & quod in eis Divinarum Scripturarum autoritati congruit , cum laude ejus accipio , quod autem non congruit , cum pace ejus respuo.*

4. Secundò animadvertendum est Beatum illum Martyrem quantumvis dignitatis , ac jurisdictionis suæ tuendæ studiosum , reverentiùs de sancta Sede locutum ante celebrem illam de baptisate ab hæreticis collato , disceptationem. Nam de Felicissimo , qui ejus ad Episcopatum Carthaginensem electioni adversatus fuerat , ac postmodum in eum schisma conflagraverat , & de Fortunato , hæc inter alia scripsit ad sanctum Cornelium Papam epist. 55. seu 3. lib. 1. quorum partem

Ecc 3 Epif

406 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
Episcopi Gallicani anno 1681. in processu verbali retulerunt.
Navigare audent, & ad Petri Cathedram, atque ad Ecclesiam principalem,
unde dignitas Sacerdotalis exorta est, à schismaticis, & prophanis litteras ser-
re, nec cogitare eos esse Romanos (quorum fides, Apostolo predicante, lauda-
ta est) ad quos perfidia habere non possit accessum. Si Ecclesia Romana
Petri Cathedra est; cur, qui in ea sedet Pontifex, privilegio
non gaudeat Beato Petro, ut non deficeret ejus fides, & ut
fratres à Sathana tentatos confirmare posset, à Christo ob-
tento? Si unitas Sacerdotalis ab Ecclesia illa principali exorta est, nonne
ad eam, ceu ad centrum immobile conveniendum est, cum
Ecclesiae particulares, schismate, aut contentionibus circa
fidem commoventur, concutuntur, discinduntur? Ut quid
Romanorum fides laudatur, & quomodo arcebitur ab eis
perfidia, si illic fides deficiat?

5. Tertio sanctus Cyprianus non solum sanctam Sedem,
sed & in ipsa sedentem Romanum Pontificem, tanquam
centrum unitatis Ecclesiasticae, ac signum conjunctionis
cum Ecclesia Catholica notavit his verbis epist. 52. seu 2.
lib. 4. scripsisti etiam ut exemplum earundem litterarum ad Cornelium Colle-
gam nostrum transmitterem, ut deposita omni solitudine jam sciret, te (scribit
ad Antonianum Episcopum) secum, hoc est cum Ecclesia Catholica
communicare. Et in epist. 45. sanctum Cornelium sic alloquitur;
Scimus nos hortatos eos esse, ut ECCLESIAE CATHOLICAE RADI-
CEM, ET MATRICEM MAGNOSCERENT, AC TENERENT....
ut te universi Collega nostri, & communicationem tuam, id est Catholica
Ecclesia unitatem pariter, & charitatem probarent firmiter, ac tenerent. Quod
Divinitus evenisse, & Consilium nostrum providenter profecisse gaudemus. Sic
enim nunc Episcopatus tui, & veritas pariter, & dignitas apertissima luce,
& firmissima comprobatione fundata est.

6. Quarto eam dignitatem non ut nudum signum, sed ut
Primatum cum jurisdictione conjunctum esse sentiebat, cum
S. Stephani auctoritatem contra haereticos, id est contra Mar-
cianum Episcopum Arelatensem, Novatiani sectam secutum,
exerceri postulabat his verbis; Dirigantur in provinciam, & ad ple-
bem Arelate consistentem à te litterae, quibus absente Marciano alius in lo-
cum eius substituat, & grex Christi qui in hodiernum ab illo dissipatus, &
pulneratus contemnitur, colligatur. Epist. 67.

7. Quinto sanctus Cyprianus epist. 69. haereticum, & schis-
maticum

matum originem tribuit Episcopi, qui unus est, contemptui. Inde enim schismata, & hæreses oborta sunt, & oriuntur, dum Episcopus, qui unus est, & Ecclesia præest, superbâ quorundam præsumptione contemnitur, & homo dignatione Dei honoratus, indignus hominibus iudicatur. Plurimum Episcopum, qui unus esse dicitur à sancto Cypriano, Romanum Pontificem toti Ecclesiæ præfectum, intelligunt; Alii, quorum interpretatio Autoris magis videtur intentioni congruere, cujuslibet Diœcesis Episcopum significatum volunt. Sed si Episcopi particularis ea est dignitas, ut ab ejus obedientia sine schismatis, aut hæresis periculo non declinetur, quia peculiari Dei auxilio juvari præsumitur, licet Episcopi multi hæretici, aut etiam Hæresiarchæ fuerint. Quando putamus auxilio juvandum Episcoporum Caput, Petri successorem, Christi que Vicarium, & unitatis centrum. Nonne quisquis ab eo recedet, aut in hæresim, aut in schisma necesse est impingat?

8. Postquam autem permittente Deo Cyprianus in errorem lapsus est, circa baptismum eorum, qui ab hæreticis hoc sacramentum receperant; non solum, ut diximus sancti Stephani Papæ sententiæ non acquievit, verum etiam eam quantum potuit, adhibito etiam aliorum Episcoporum suffragio, impugnare conatus est. Sed in hoc desenda est humana infirmitas; eique qui stat, videndum ne cadat. Absurdum autem est quæ tunc temporis vel egit, vel scripsit Cyprianus, in exemplum, vel auctoritatem adducere. Primum enim certum est ipsum tunc in erroris tenebris versatum, atque adversus sanctum Stephanum modestiæ, ac mansuetudinis metas transgressum, circa ejus auctoritatem caligare facile potuisse.

9. Secundò, si audiendus esset Cyprianus in hac contentione disputans, quilibet Episcopus non solum à Romano Pontifice, sed etiam à Concilio Oecumenico corripì non posset, in iis etiam, quæ ad fidem pertinerent: sic enim in Concilio Carthagenensi 87. Episcoporum præfatus est; *Supereſt, ut de hac ipsa re singuli quid sentiamus, proferamus, neminem iudicantes, aut à jure communionis aliquem, si adversum senserit, amoventes. Neque enim quisquam nostrum Episcopum sese Episcoporum constituit, aut tyrannico terrore ad obsequendi necessitatem Collegas suos adigit: Quando hæ-*
beat

beat omnis Episcopus pro licentia libertatis, & potestatis suæ arbitrium proprium, tanquæ judicari ab alio non possit, quam nec ipse potest alterum judicare; sed expectemus universi iudicium Domini nostri Jesu Christi, qui unus, & solus habet potestatem & prapondendi nos in Ecclesia sua gubernatione, & de actu nostro judicandi. Si unus, & solus Jesus Christus haberet potestatem de actu Episcoporum judicandi, eamquæ cum nomine communicasset, non haberet illam Concilium Oecumenicum magis, quam Papa. Sed si Papa eâ caret, cur antea Beatus Cyprianus hortatus fuerat sanctum Stephanum, ut Marcianum deponeret, quantumvis hæreticum?

10. Itaque qui sanctum illum Martyrem contra summi Pontificis auctoritatem in decidendis fidei quæstionibus laudant, magnam suæ causæ invidiam constant; & sancto Cypriano faciunt injuriam, dum ea commemorant, quæ aut ipse adhuc vivus correxit, aut certè jam improbat. Sicut sanctus ille Martyr in errore versabatur circa Baptismum, dum ab Ecclesia principali dissentiebat, à qua unitatem Sacerdotalem exortam esse docuerat; ita in eo quod iudicium illius Sedis in quæstionibus fidei reformabile putavit, facile potuit à recto tramite declinare. Quamquam in illo ipso loco, qui frequentius, & ab hæreticis contra Primum, & à quibusdam Catholicis contra plenitudinem potestatis summi Pontificis objicitur, ex libro scilicet de unitate Ecclesiæ, beatus Cyprianus jam circa Baptismum ab hæreticis administratum errans, non potuit non perspicere, Petri Cathedralam nequaquam deleri posse, nisi Ecclesiâ ipsâ desertâ, summumque Pontificem singulari quodam modo esse Christianorum Pastorem? *Super illum VNUM* (nota vocem illam, VNUM quam de beato Petro accipit Cyprianus) *adificat Ecclesiam suam; illi pascendas mandat oves suas.* & infra, *qui Cathedralam Petri, SUPER QVAM EVNDATA EST ECCLESIA, deserit, in Ecclesia se esse confidit?*

11. Sanctum Cyprianum hæreticorum baptismum rejicientem excusat beatus Augustinus; Primò quidem charitatem ejus commendando; *Illum navum in candore sancta anima charitatis ubera contegebant.* De baptismo contra Donatistas lib. 1. in fine: & alibi sæpè. Secundò supponendo ipsum sententiam mutasse: *Correxisse istam sententiam, inquit epist. 48. quæ est ad Vincen-*
tium,

tium, non invenitur, non incongruenter tamen de tali Viro existimandum est, quid correxerit, & fortasse suppressum sit ab eis, qui hoc errore delectati sunt, & tanto velut patrocinio carere noluerunt. Tertio opponendo Martyrii meritum, ut, si qua in ejus lucidam mentem ex humana conditione nebula irreplerat, gloriosâ serenitate fulgentis sanguinis fugaretur. Quod ergo ille vir sanctus de Baptismo aliter sentiens, quam res se habebat, qua postea pertractata, & diligentissima consideratione firmata est, in Catholica unitate permansit, & charitatis ubertate compensatum est. & passionis falce purgatum. Quarto, allegando rem nondum à Concilio universali definitam fuisse. Quæ ratio, quia videtur supponere judicium summi Pontificis esse reformabile, quo in sensu sit accipienda, diligentius est inquirendum.

C A P U T IX.

Sententia sancti Augustini de judicio Papæ in materia Fidei.

1. **Q**ui sancti Cypriani auctoritatem summi Pontificis infallibili de quæstionibus Fidei judicio opponunt, fatentur quidem, nec enim diffiteri possunt, cum in causa Baptismatis errasse, non autem in eo, quod sententiæ Romani Pontificis sibi necessariò assentiendum esse non duxit; idque S. Augustini testimonio confirmant. Sufficeret fortasse reponere sanctum Augustinum non ita sentire potuisse, quandoquidem, ut in superiori capite vidimus, non est ausus B. Cyprianum omninò à peccato excusare, quamvis insinuet veniale fuisse ejus peccatum, ideoque nebulam illam serenitate fulgentis sanguinis fugatam, errorem charitatis ubertate compensatum, & passionis falce purgatum. Quæ autem potuit alia esse Cypriani culpa, quam inobedientia erga decretum summi Pontificis?

2. Etenim variis ille rationibus, & Scripturæ locis sententiam suam tueri conabatur; & tutiorem sequi videbatur partem, cum iteratio Baptismi salutem apud hæreticos baptizatorum securiorem redderet; nec injuria fieret Sacramen-